

Kulturmiljø av regional interesse i Sokndal på høring 2024

Dette dokumentet er et uttrekk fra temakart-Rogaland og viser kulturmiljø av regional interesse som er foreslått inkludert i Regionalplan for kulturmiljø november 2024. [Se oversikten over hele Rogaland i en interaktiv kartløsning i Temakart-Rogaland.](#) Denne oversikten er på høring, med høringsfrist 31.01.2025. [Mer informasjon om høringen på Rogaland fylkeskommunes nettsider.](#)

Oversikten er et kunnskapsgrunnlag for videre planlegging og utvikling i kommunene, og skal bidra til forutsigbare prosesser gjennom at informasjon om hva som er regionalt viktige kulturmiljø og landskap, blir kjent og tilgjengelig. [Du finner mer informasjon om oversikten i Regionalplan for kulturmiljø kapittel 7 og 8.](#)

I tillegg til kulturmiljøa i dette dokumentet er det en rekke kulturmiljø som allerede er vedtatt som del av regionalplan for kulturmiljø i 2023. [Du kan finne oversikten over alle kulturmiljø i regionalplanen på temakart-Rogaland.](#)

Innhold

Kulturmiljø av regional interesse i Sokndal på høring 2024.....	1
Nordfjord.....	2

Nordfjord

Id	109
Navn	Nordfjord
Kommune	1111 - Sokndal
Tema	Kystkultur fiskeri handel og sjøfart
Periode	
Kilde	Sokndal kommune; Fortid og folk på i Sokndal kommune. 10 : Fortid og folk på østsiden av Rekefjord, g.nr 58 prestegården på vestsiden av Rekefjord samt gnr. 82-gnr. 85 i Sokndal kommune, Sokndal ættesogelag 2014, Sokndal kulturminneplan 2015
Vernestatus	
Lenke	

Skildring

De ytre delene av landskapet i Nordfjord er steinete og bratt. Her og der ligger det en rekke kulturminner fra de siste hundre årene.

Det er bevart to mindre strandsitterplasser, med hus, sjøhus, og små åkerlapper bygd opp av bakkemurer. Lenger inn i fjorden finner vi de større hovedgårdene på Immerstein og Nordnes.

På sildefiskets storhetstid var det til sammen 18 sildekummer i Nordfjord og Rekefjord. I dag er det bare to åpne sildekummer igjen i Nordfjord. De er godt bevart, men delvis gjengrodd og forlatt. De forteller historien om hvor viktig sildefisket en gang var som næringsgrunnlag i Rekefjord og Nordfjord.

Ved utløpet av Rekefjord finner vi Prestskjeret og Litle Prestskjeret, to forblåste holmer, helt fri for vegetasjon. På sistnevnte står innseilingsfyret lille Presteskjær fyr. Fyret og landskapet vitner om hvor værhardt det er så langt ut i havgapet. Det har vært drift her siden 1. november 1895. og ulikt andre fyr langs Norges kyst, huser lille Presteskjær fyr alle funksjonene i selve fyret, inklusiv fyrvokterens bolig. Når stormene sto på for fullt og jerndørene ble stengt, måtte beboerne klare seg så lenge uværet varte. Fyret ble automatisert og fraflyttet i 1973. Det er tilrettelagt for overnatting i fyret.

Innenfor holmene, ved innseilingen til Rekefjord ligger Teineberget. Her pleide fiskerne i Rekefjord å mellomlagre teinene sine, slik at de slapp å ro de helt inn til naustene og bryggene i Rekefjord.

Tillegg til regionalplan for kulturmiljø

Sist endret 25.11.2024

Helt sør på Teineberget, med utsikt over Prestekjerene, ble det satt opp en kanonstilling av tyskerne ved Gildrevik under 2. verdenskrig. Kanonstillingen besto av en britisk kanon av typen "QF 25 pounder". Et lite stykke nord for kanonstillingen lå ei hytte som tjente som forlegning til kanonmannskap og den tyske fyrbetjeningen som tente fyret når konvoier passerte. Like ved hytten ligger en kabelbunker som sikret kommunikasjonen med omverdenen. I bakkant av kanonstillingen er det sprengt inn to rom i fjellet. Det ene har betongtak og inngangsparti med dør, mens det andre bare er råsprengt. Flere oppmurte Maskingæver-stillinger omkranser odden og hele anlegget er lett lesbart i dagens landskap.

Omfang

Miljøet omfatter landskapet i ytterkant av Nordfjord og innseilingen til Rekefjord, inkludert Teineberget, Presteskjæret, vestsiden av Nordfjord til og med Lervig.

Regional interesse

Yttersiden av Nordfjord er et forreket kystlandskap med mange ulike kulturminner som forteller om levekår og næring ytterst ved kysten i Dalane. Slik har miljøet stor verdi både for samferdsel langs kysten, regional fiskerihistorie og fiskerbondens behov.

Sårbarhet og forvaltning

Landskapet er sårbart for større endringer og utbygging.

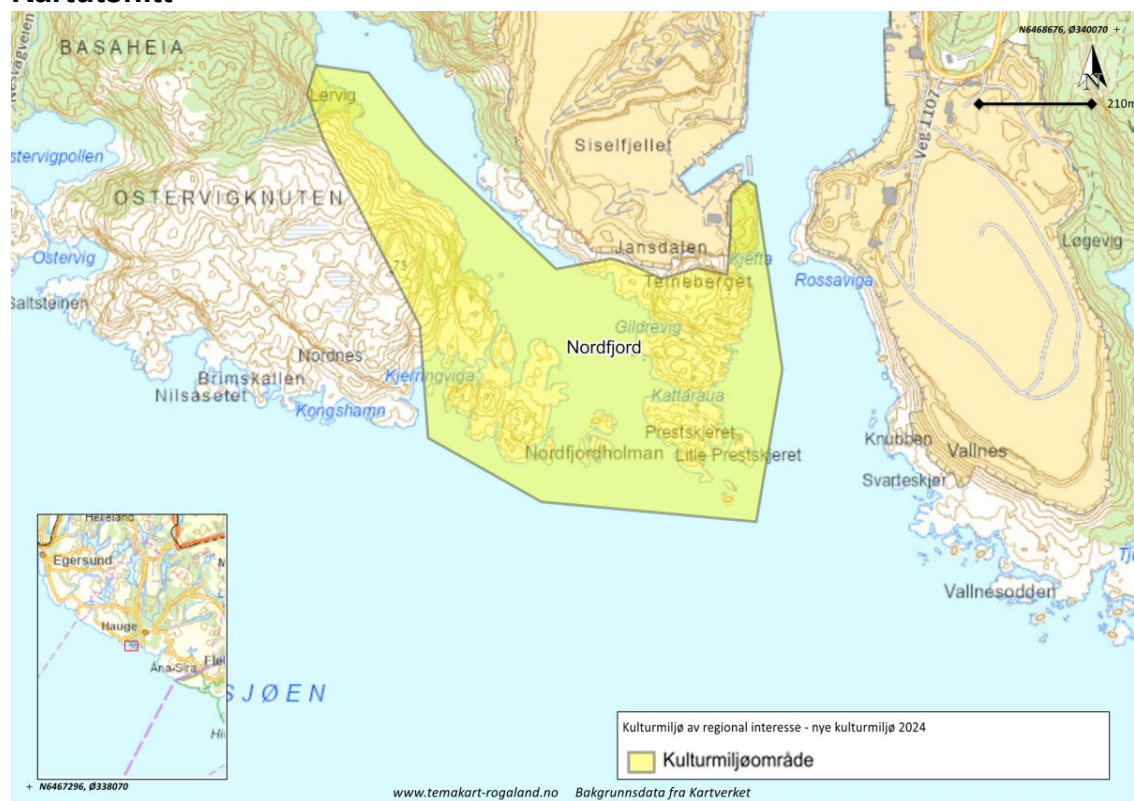
Det er et aktivt steinbrudd på Immersteinfjellet nord for miljøet og øst for miljøet som har vært i drift siden 1960-tallet. Dette utgjør en stor visuell påvirkning på miljøet.

Hovedbilde

Lille presteskjær fyr ytterst i Rekefjord.

Kartutsnitt

Kartutsnitt.

Bildevedlegg 1

Bildevedlegg 2

Mitraljøsestilling ved Gildrevika.
Rogaland fylkeskommune, 03.10.2024

Bildevedlegg 3

Tillegg til regionalplan for kulturmiljø
Sist endret 25.11.2024
Krigsminner og fyr.
Rogaland fylkeskommune, 03.10.2024

